

יעקב שרת / איש ממאדים

עורו האמריקאים!

אלוהים זה לא

ענין פשוט

הד"ר יוסף בורג, שהוא שר הפנים, וגם שר החוץ, ובגימטריה גם "נבור" וגם "ארי", הוא גם בורג קטן של הקדוש-ברוך-הוא, כידוע. ומה פלא, שאינו מחמיץ לייצג אותו כאן על פני אדמה? הזדמנות טובה לכך ניקרתה לו כאשר רואיין לא מכבר ב"מעריב" כזקן ממשלות ישראל, אם אינו טועה — עד מאח ועשרים ממשלות, הדוקטור! — ודלה פנינים מאוצר זכרונו על כל ראשי ממשלה בישראל. דברו על דוד בן-גוריון גילה תגלית מרעושה: "אתה יודע — אמר לו בי.ג'י. בשדה-בוקר, כשנה לפני מותו והוא אז ארי בחורף — אני באתי להכרה, שאי אפשר להוכיח שאין אלוהים."

אני מודה ומתוודה אמירה זאת נשאה הן בעיני, אף שלא ידעתי כיצד לפרשה בדיוק. תחילה דימית, כי המנהיג הישיש חמד לו לצון וביקש להתל באורחו הדתי, ותחת להגיד לו שאי אפשר להוכיח שיש אלוהים, ובאופן זה להסתכן בפגיעה במי שמאמין בכל לבו שיש אלוהים, הביע אותו רעיון אבל בצורה מתוחכמת יותר (נכון, אולי לפי דעתך יש אלוהים, ואולי גם באתם יש אלוהים, אבל אי אפשר להוכיח זאת, אז בינתיים הנח לי ולאלוהים, ותבוא פעם שניה כשיהיו בידך אי-אילו ראיות שבעזרתן תזים את קביעתי, ש"אי אפשר להוכיח וכו'").

זה מה שאני חשבת. אבל אולי בי.ג'י רצה להגיד, שבעצם הוא חושב שיש אלוהים, אבל לא להודות בזה עכשיו, כשהוא עומד על סף קיצו, אין זו חוכמה יתרה, ואז אפשר להזיקק הודאה קיפיה? (אני לא אומר שאין אלוהים. מי יודע, אולי יש? בכל אופן, אי אפשר להוכיח שאין). האורח, בכל אופן, הבין את דברי המארח בניסיה השנייה, "הבנתי מה רצה לומר לי — סיפרה הד"ר בורג — הוא רשלים עם בוראו וגיילה את מקור הנצח של היהדות".

נ, זהו פירוש ליברלי מאוד, הייתי אומר, אבל לא הליברליות של הד"ר בורג מדאיגה אותי (הליברליות הדתית היא בסך הכל פונקציה של מקדס החסנות הקואלציונית של מפד"ל); מדאיג אותי הצורך של הד"ר בורג להסתייע בבי.ג'י. כדי לאשש את האמונה בקיומו של אלוהים. מילא, כשכל מיני בעלי שררה ושרי אפי שררה עולים פעם בפעם על קברו של דוד בן גוריון כדי לדגוש את שושלת היוחסין המר-ליטית שלהם, ולרמוז כי כתפיהם מוכנות ומזו-מנות לנפילת אדרת ראש ממשלה עליהן, אין בכך להפתיע, אבל לבוא ולומר ליהודים-באשר-הם-ים: שרו הביטו וראו, אפילו בן-גוריון זה, מנהיג "החופשים", הגיע לעת גבורתו לדרגת "חוזר בתשובה", לא פחות ולא יותר (הרשג בימינו הוכחה ניצחת יותר לקיומו של אלו-הים?) — זה כבר קצת יותר מדי, לטעמי. אבל עובדה, הד"ר בורג התרשם שבי.ג'י. השלים עם בוראו וגיילה את מקור הנצח של היהדות — אז מה אתם מתעקשים לי, אפיקורסים לכאורה או להכעיס, שובו בנים שובנים, חיבשו כיפה, הניחו תפילין, והצביעו בעד המפד"ל!

אך מה עושה אלוהים? עד שאנו נתונים בספק, בא ידידו ותלמידו של בי.ג'י. הלא הוא חיים ישראלי, ומגלה בתגובה לאותו ראיון של הד"ר המתברג פנימה וחוצה ויהודה-ישומרונה והשמימה, שכבר בשנת 1967 (נא לזכור תאריך קובע זה בהיסטוריה של אלוהים!) כתב בי.ג'י. לנתן ברנשטיין: "אני מאמין באלוהים!"

ככה? ב-1967 הוא "מאמין", וב-1972 הוא מסתייג ואומר רק ש"אי אפשר להוכיח שאין אלוהים"? מה קורה פה? מה קורה? פשוט מאד! במכתב לנתן ברנשטיין הוא מוסיף ואומר — לפי "מעריב" — שאלוהים אלוהים, אבל "בעניין תרי"ג מצוות יש דעות שונות" — עניין פועט, תרי"ג מצוות! הלא זה כל העניין! אלוהים הם תרי"ג מצוות ואלוהים בלי תרי"ג מצוות הם בכלל לא חברים כל כך טובים! ובאמת, כעבור כמה שורות בי.ג'י. מוסיף: "מכאן, שהעניין אינו פשוט כל כך."

אז לפני שאדם חובשים כיפה ועוד תרי"ב, ומצביעים בעד מפד"ל, אולי תעצרו בכל זאת, ותהררו בדבר, שכן אותו "חוזר בתשובה" משדה-בוקר בכל זאת אמר, שאלוהים זה עניין שאינו פשוט כל כך, ואם הרחורכים לא יוליכו אתכם למסקנות ברורות, אולי מוטב שתחכו למידע אלוהי נוסף מהד"ר בורג.

במדינה

צה"ל

הסרבנית בכלא

לוחמת-השיזיון קיבנה

ציודק מוסרי משרייהביטחון

לסירובה לשרת במילואים

"לאחר התלבטויות קשות מאוד החלטתי להיענות לצו מצפוני ולא להיענות לצו הקורא לי למילואים, זאת לנוכח האפליה הקיימת בין בנות ישראל בכל הנוגע לשרות בנות בצה"ל."

דברים אלה כתבה לפני חודר-

סרבנית בנש
בדיעה נחושה

שיים לוחמת-השיזיון ציפי בנש במילכת לשרייהביטחון, עזר וייצג מן ציפי בת ה-23, דוברת תנועת שרות-שווה, קיבלה אז צו תקן-רא לה לחודש מילואים. החל ב-2 באפריל 1980. למרות שידעה את הצפוי לה, לא התייצבה לשרות.

בבוקר היום השני בשבוע שעבר

תמורת הבטחות מסוג זה ואחרות הסכימה אגודת-ישראל לתי מוך בממשלה. אולם חברות שרות שווה אינן נלחמות רק למען שיי המצב שנוצר אחרי עליית הליכוד לשלטון. סירובן לשרת, ההפגנות, העצרות והמאחיתיהן הרבות מופנים גם נגד העלמת ה עין בנושא זה, שראשיתה בתקרי פת שילטון המערך.

במכתבה לשרייהביטחון עמדה ציפי מורה לעברית במיקצועה, גם על הלבטים שהיו לה לפני ההחלטה שלא לשרת. "למרות שאני נקרתת בין הרצון האישי שלי לשרת ולא להפר את החוק", כתבה, "לבין המצפון האומר לי כי אני צודקת במאבקי — ובגור סף, אין לי ספקות שלפחות שמר נים אחו מהעם היושב בישראל מסכים כי עצם מהות מאבקי חשו בה וצודקת — המצפון במיקרה שכזה גורב על שיקולים אחרים ואני ניצבת בפני חוסר הברירה שבהפרת חוק, ואם יהיה עלי לשלם את מחיר ההיענות לצו מצפוני ולשבת במעצר — אז אשב, ובלב שלם!"

את תקופת המהבוש מעבירה ציפי בכלא 400 בצריפין, המיועד לחילות. ציפי סירבה לבקש חני נה, הודיעה כי ברצונה לרצות את המאסר עד תום, ולמקד בדרך זו את תשומת-לב הציבור לבעיה. ציפי הדגישה כי היא רואה ב-מאבק נושא חשוב לכל האזרחים במדינה וקראה להתעוררות המר גית נגד החוק המפלה.

עמידתה האיתנה ונכונותה לשאת בעונש, יחד עם עיקביותה במא-בק, עוררו גלי אהדה בקרב אנ-שיצבא שנפגשו עם ציפי מאז מעצרה. ביניהם בעלי תפקידים בכירים, שהביעו בפניה את הזי-דהותם עם מאבקה.

ציפי גם קיבלה ציודק מוסרי למאבקה משרייהביטחון עצמו. "הרשה לי להזכיר לך", כתבה צי-פי לעור וייצמן, "שגם אתה אי-צעירותך ניצבת מול עימותים א-שיים חריפים, כאשר קול מצפונך התנגש עם פקודות שקיבלת מ-הממונים עליך — וגם אצלך ני-צה לא פעם המצפון. (ראה תק-רית ניר-עם, בעמוד 53 בסיפרך).

הרשה לי להזכיר לך שגם אחו בעירייתך ניצבת חל ויהודים אישיים חריפים כאשר קול מצפונך התנגש עם פקודות שהתחננו עליך — ואי אצלו ניצח לא פעם הפקודות. (ראה ספרים ניר-עם 53 של ספרך). אהה הפרת ההודא יאכל בינך היה עוד חטונך.

אני אכר את החוק — אבל אוכל להביט בראי כל בוקר ולהסתכל היסר אל תוך עיני מיריבך.

מיכתבה של בנש דווייצמן

עימותים של השר

הופיעו בביתה של ציפי, ברחוב סאגור 3 ברמת-אביב, שוטרים צבאיים. הם לקחו אותה עימם. עוד באותו היום העמדה ציפי לדין לפני קצינת-שיפוט צבאית, וני-דונה לה-14 ימי מחבוס בפועל.

בעבר עמדה ציפי כבר פעמיים למישפט צבאי. במישפט הראשון, לפני כשנה, קיבלה נזיפה. בשני גידונה לה-14 ימי מחבוס על-תנאי, והפעם הופעל התנאי שעמד נגדה. בכל המישפטים חזרה אותה עבירה: ציפי סירבה לשרת במי-לואים, במיסגרת מאבקה, יחד עם חברותיה לתנועת שירות שווה, שהחליטו שלא להיענות לצווי מי-לואים עד אשר ישונה החוק ה-מפלה בין הבנות.

"אל עיני מצפוני"

תגו-עת שרות שווה קמה בעיקבות ההסכם הקואלציוני של ממשלת הליכוד, שבו הובטח לחברייה-כ-ר נסת הדתיים של אגודת-ישראל, גלשות את החוק, כך שבנות תוכלנה להשתחרר מצה"ל על סמך הצהרה בלבד, שהן דתיות.

הרשה לי להזכיר לך שגם אחו בעירייתך ניצבת חל ויהודים אישיים חריפים כאשר קול מצפונך התנגש עם פקודות שהתחננו עליך — ואי אצלו ניצח לא פעם הפקודות. (ראה ספרים ניר-עם 53 של ספרך). אהה הפרת ההודא יאכל בינך היה עוד חטונך.

אני אכר את החוק — אבל אוכל להביט בראי כל בוקר ולהסתכל היסר אל תוך עיני מיריבך.

בוקים

הבוקים

הכפוע המאורגן

המירע נגזו בנגל חישמש

ש קציני מישימרה

מהמסקנות האפשריות

האם עומדים הבנקים מאחרי ה-פשע המאורגן?

שאלה זו ניצבת היום בפני אני שי יהדות המודיעין של המישט-רה. עד כמה שהדבר נראה דמ-יוני ובלתי הגיוני, הצטבר עד היום מידע המוביל לשאלה זו. ה-מישטרה גילתה מידע זה לא במת-כוון, אלא חקירת מזה"ל על השאלה המפחידה עלתה לאחרי-

קשה מאד להתאפק ולא לדבר על מה שקרוי בימי-ערובה אלה, "מיבצע הנפל", אבל אני אתי אפק. מזמן שקרטר לא נשמע לעצתי בעניין אפגניסטן תפסתי תקן "ברוגז" וחדלתי לעוץ לו עצות טובות ונאמנות (ובאמת, די חבל לי עליו; נכון, השם קרטר עדיין נחדשות, אבל אתם בוודאי שמתם לב, שאפגניסטן כבר יוקי-היתה — ואיננה עוד אפילו נחדשות).

אז מה בכל זאת יש לי להגיד בעניין "מיבצע הנפל"? לא מה היה צריך לעשות, ואיך היה צריך לעשות, ומדוע לא עשו קודם, ומדוע אם כבר עשו מה שעשו לא המשיכו, והאם יד היר-סים באמצע, ועוד ועוד, אלא פשוט להצביע על העובדה המרשימה, שמול פומחים ישרא-ליים נודעים הגורסים שהמיבצע היה עשוי להצ-ליח בהחלט, עומדים מומחים ישראלים נודעים הגורסים שהמיבצע היה נפל מבריתו. זה מ-ש-איר אותנו במבוכה מסיימת, מפני ששוב אנו נתקלים בעובדה המדהימה, שהמוח האנושי אינו מפיק תגובות אידיות על אותם גרויים, אלא כל מוח ומוח, בדרכים מופלאות יותר ומופ-לאות פחות, מבין אחרת, רואה אחרת ומגיב אחרת, והאמת האמתית, כמדומה, לא תיוודע לעולם (לחשוב, כמה הכל היה אחרת אילו המסוקים לא היו מתנשפים! — אמרתי אחרת, לא אמרתי שהמיבצע היה מצליח בדיוק כמצו-פה).

אבל יש משהו מסויים, ובעצם שני דברים, הראויים לשימת לב אגב הדיון ב"מיבצע הנפל":

1. שימו לב, שחלק ניכר של המבכים את מות העוצמה האמריקאית (ואני מתאפק אך בקושי מלדון על קצה המזלג בעוצמה הזאת, אך יש לשער שלא נימלט מדיון זה אי-פעם), הם אותם המקובלים כ"ניצנים" בכלוב האפיר-רים שלנו. וזה די בורז: "אמריקה אבודה", "העולם החופשי אבוד", אז מה החסנות ה-זאת? קדימה לסיפוח הגדה ולהחלת החוק הישראלי שם, והיידה, להעמיס אותם על מ-ש-איות (כאילו שרש הבעיה הוא אם ארה"ב מעכבת אותנו, באיוולתה, מלעשות זאת, ולא השאלה העקרונית אם ישראל צריכה לספח שטחים אלה ואלה, המיושבים ביותר ממיליון ערבים בצפיפות ניכרת, ולהעניק להם זכויות אזרח, או לגרש אותם ולעשותם פליטים — וכל מה שמשמטעם מזה לגבי מהות החברה הישראלית, בלי שמץ קשר ל"מה היאמרו ה-גויים").

2. מעניין, עד מה מותחי-ביקורת ישראלים מסוימים על ארה"ב בפרשת "מיבצע הנפל", הגורסים שארה"ב טועה בפנותה ל"פעולות ישי-רות" ולא לתחבולות כגון חטיפות-נגד (זה חומי-לץ בטלויזיה הישראלית, וברגע ראשון עשה רושם פנטסטי), אינם מבינים שמה שאולי (אולי!) יכולה להרשות לעצמה מדינה קטנה הנתונה בסכנת השמדה, שעד היום קיומה לא הובטח כלל, אין מעצמה-רבתי כארה"ב הדמוי-קרטית יכולה להרשות לעצמה, וכי יש איזה דבר שרשי מאד, שאולי ראוי לקנאה, בכך שארה"ב מסרבת להיות בריון סתם — ומכה על הטא על גלישותיה לבריונות בינלאומית עד כדי ירידה לרמת הבריונים שממול. כבוד למי שמוחלים על הפתרון הקמאי הקל של עיר-תחת-עין, ולו במחיר של כך וכך נפשות מעונות.

בריטים

ערבים

יהודים

ועשיתי על ברית-קנאים, חולי דיבוק ספחת/הדוהרים אלו מלחמת אזרחים כאחוי-קדחת: האצ"ל, גידוע, את הבריטים עד אחד מארץ ישראל יכרש —

(זה, שקיסרות הבריטים קץ טבעי לה בא-מקרה שבעתות);

עכשיו חולמים הממזרים של-אצ"ל לגרש ער-בים בשבר בזולה, דם ואש — (לו רק כך לא יבריתו יהודים מארץ של כיבוש ושל זיכוי).